

17. Третьяк Е. В. Правоохоронні програми, як форма державного управління (адміністративно-правове дослідження) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 / Е. В. Третьяк. – Дніпропетровськ, 2009. – 23 с.

Стаття надійшла до редакції 02.10.2011 р.

A. Shemyakin, S. Blahodelskyu, A. Ivanova

SOFTWARE LEGAL REGULATION AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF MARITIME SECTOR

The aspects of the national legislative program regulation of the maritime industry development in Ukraine are looked at the article. Analysis of the target programs, development programs and strategies in this area is made. The problem aspects of such programming in shown, such on the regional and local levels.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

УДК 341.1

Б. В. Бабін

НАЦІОНАЛЬНІ ЗАКОНОДАВЧІ ПЕРЕДУМОВИ МІЖНАРОДНОГО ПРОГРАМНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Розглянуто норми законів та підзаконних статутних актів України, що регламентують аспекти розроблення та реалізації міжнародних програм. Досліджено відповідні норми, узагальнено механізми впливу національного права України на міжнародне програмування.

Ключові слова: державна програма, компетенція органу влади, міжнародна програма, міжнародне правове програмування, національне законодавство.

Постановка проблеми. Дослідимо специфіку впливу національних правових форм на систему міжнародного програмного регулювання. Ці процеси, як і інші форми впливу національного права на міжнародне, мають певною мірою обмежений характер, втім, без їх аналізу неможливо усвідомити як особливості й передумови розроблення та схвалення міжнародних програм, так і їх наступну національну імплементацію. Наведене обумовлює *актуальність* відповідного дослідження, його *метою* слід вважати аналіз національних законодавчих передумов, що впливають на процеси розроблення та реалізації міжнародних правових програм.

Водночас вплив національних правових механізмів на міжнародне програмування може мати різні форми; тому завданнями статті слід вважати визначення специфіки впливу національного законодавства на міжнародне правове регулювання, дослідження специфіки відповідних механізмів та актів на прикладі правової системи України, визначення законодавчих механізмів розроблення та пропонування проєктів міжнародних програм Україною.

Ступінь наукової розробки теми. Окремі аспекти міжнародних програм у вітчизняному праві аналізувалися у працях В.О. Кроленко, Е.В. Третьяка, К.В. Удовенко, а визнані вітчизняні теоретики міжнародного права, зокрема Г.Є. Бувайник, О.С. Гавердовський, Г.П. Жуков, Н.М. Ульянова, С.В. Черниченко розглядали окремі аспекти програмної діяльності, але сучасні комплексні наукові роботи у цій сфері відсутні.

Виклад основного матеріалу. Слід констатувати, що природна складність поєднання національних та міжнародних організаційно-правових форм програмотворення обумовила обмежене згадування про міжнародне програмування у спеціалізованому національному законодавстві України, що не можна вважати оптимальним правовим вирішенням відповідної проблеми.

Зокрема, у законах України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23 березня 2000 р. № 1602-III [3], «Про державні цільові програми» від 18 березня 2004 р. № 1621-IV [4], «Про інноваційну діяльність» 2002 р. [12], «Про стимулювання розвитку регіонів» від 8 вересня 2005 р. № 2850-IV [27], у Порядку розроблення та виконання державних цільових програм, схваленому постановою Кабінету Міністрів України від 31 січня 2007 р. № 106 [10], в постанові Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 р. № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету» [25] не згадуються міждержавні чи міжнародні програми.

Водночас, вочевидь стикаючись із практикою наднаціонального програмного регулювання в окремих сферах, вітчизняний законодавець неодноразово згадує міжнародне програмування у галузевому законодавстві (насамперед у сферах науки та екології). Так, у ч. 4 ст. 14 Закону України «Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності» в редакції від 13 грудня 1991 р. № 1977-XII вказується, що Україна бере участь у розробці і здійсненні міждержавних науково-технічних програм на основі багатосторонніх чи двосторонніх договорів та угод, передбачаючи виділення для цієї мети бюджетних коштів. У чч. 2, 3 ст. 27 цього акту відзначається, що міжнародне науково-технічне співробітництво здійснюється шляхом проведення спільних наукових досліджень, технічних та технологічних розробок на основі спільних науково-технічних програм. При цьому суб'єкти науково-технічної діяльності України отримали право «брати участь у виконанні міжнародних програм та укладати угоди з іноземними організаціями і фірмами» [18]. Додамо, що відповідні норми у чинній версії Закону «Про наукову і науково-технічну діяльність» відсутні.

Про міждержавні науково-технічні програми йшлося й у постанові Кабінету Міністрів України від 3 червня 1993 р. № 412, що визначила систему науково-технічних програм» [26]. Положення про порядок формування та реалізації державних, галузевих (багатогалузевих), регіональних науково-технічних програм, науково-технічних частин інвестиційних, соціальних та інших програм, яке було схвалене сумісним наказом зацікавлених відомств від 19 травня 1994 р. № 83 відносило міждержавні науково-технічні програми до системи науково-технічних програм. При цьому в Положенні від 19 травня 1994 р. зазначалося, що міждержавні науково-технічні програми розробляються та здійснюються на основі двосторонніх чи багатосторонніх договорів та угод з іншими державами; при цьому, «якщо участь України у такій програмі передбачає виділення бюджетних асигнувань з української сторони», попередній розгляд такої програми у Міністерстві економіки та Державному комітеті з науки і техніки визначався, як обов'язковий [9].

Багато згадок про міждержавні програми є у вітчизняному природоохоронному законодавстві. Так, у ст. 20 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» від 7 жовтня 2010 р. № 2591-VI до основних повноважень Кабінету Міністрів України віднесено забезпечення розроблення та виконання міждержавних екологічних програм. Водночас у сфері зовнішньої політики уряд України має, за положеннями цієї статті, забезпечувати у межах своїх повноважень зовнішньополітичну діяльність України, розробляти та затверджувати державні програми в цій сфері [13]. Додамо, що у Положенні про порядок розроблення екологічних програм, схваленому постановою Кабінету Міністрів України від 31 грудня 1993 р. № 1091 вказувалося, що порядок

розроблення, погодження та затвердження міждержавних екологічних програм визначається міждержавними договорами [7].

У Основних напрямках державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки, схвалених парламентською постановою від 5 березня 1998 р. № 188, згадується про необхідність виконання зобов'язань України, що випливають «з міжнародних екологічних угод, програм, проектів і заходів». У цьому акті згадується також про необхідність розроблення і впровадження міждержавних програм з охорони, використання та відтворення видів тваринного і рослинного світу, яким загрожує зникнення через негативний вплив господарської діяльності [19].

Багато уваги міждержавним програмам приділено у Законі України «Про меліорацію земель» від 14 січня 2000 р. № 1389-XIV. Зокрема, у ст. 13 цього акту до повноважень Кабінету Міністрів України з регулювання відносин у сфері меліорації земель віднесено:

- організацію розроблення та виконання міждержавних програм меліорації земель;
- здійснення контролю за виконанням міждержавних програм меліорації земель;
- визначення порядку розроблення та погодження міждержавних програм меліорації земель [14].

До повноважень центрального органу виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища ст. 14 вказаного Закону відносить проведення державної екологічної експертизи проектів міждержавних програм меліорації земель та погодження проектів цих програм. Крім того, участь у розробленні і виконанні міждержавних програм меліорації земель віднесено у зазначеній статті до повноважень центральних органів виконавчої влади з питань агропромислової політики, з питань лісового господарства, з питань геології та використання надр та з питань рибного господарства. До повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим (далі – АРК), обласних та районних державних адміністрацій ст. 15 зазначеного акту відносить опрацювання і внесення пропозицій до проектів міждержавних програм меліорації земель, їх фінансового забезпечення;

У ч. 3, 5 ст. 19. зазначається, що розроблення і погодження міждержавних програм меліорації земель здійснюється виходячи з необхідності збереження природних екосистем, передусім тих, що мають міжнародне значення. При цьому відзначається, що міждержавні програми меліорації земель розробляються, погоджуються та реалізуються у порядку, встановленому відповідними міжнародними договорами України [14].

Стаття 10 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» від 10 січня 2002 р. № 2918-III до повноважень Кабінету Міністрів України відносить організацію розроблення міждержавних програм у цій сфері питної води та питного водопостачання [21]. У ч. «б» ст. 18 Закону України «Про відходи» від 5 березня 1998 р. № 187/98-ВР до компетенції Кабінету Міністрів України віднесено забезпечення розроблення і виконання міждержавних програм поводження з відходами і запровадження маловідходних, енергозберігаючих та ресурсозберігаючих технологій [1].

У ст. 8 Закону України «Про захист рослин» від 14 жовтня 1998 р. № 180-XIV серед повноважень Кабінету Міністрів України аналогічним чином зафіксовано забезпечення розроблення і виконання міждержавних цільових програм із захисту рослин. Водночас у цьому законі до компетенції Головної державної інспекції захисту рослин віднесено участь у розробленні міждержавних цільових програм захисту рослин; до компетенції державних інспекцій захисту рослин АРК, областей, районів – забезпечення виконання міждержавних цільових програм захисту рослин (ст.ст. 12, 13 Закону).

Цікаво, що у ч. 2 ст. 27 вказаного Закону від 14 жовтня 1998 р. вказується, що фінансування розроблення та виконання міждержавних цільових програм захисту рослин «здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України, а також за рахунок коштів підприємств, установ, організацій усіх форм власності та громадян». Водночас у ст. 29 зазначеного закону відзначається, що участь України у міжнародному співробітництві у сфері захисту рослин здійснюється в порядку, встановленому законодавством України, зокрема, шляхом розроблення і реалізації міжнародних програм із захисту рослин [11], при чому різницю між згаданими у цьому законі міждержавними та міжнародними програмами із його тексту зрозуміти, на жаль, не можна.

Наведемо також норми ст. 4.5.6 Положення про порядок реалізації програм та проведення заходів з питань дітей, молоді, жінок та сім'ї, затвердженого наказом Державного комітету молодіжної політики, спорту і туризму України від 1 листопада 2000 р. № 2111, згідно яких до категорії міжнародних програм належать програми, які спрямовані на розвиток міжнародних зв'язків, установлення та підтримання взаємовигідного співробітництва, обмін досвідом з іноземними державними та громадськими організаціями з питань сприяння розвитку, соціальному становленню та захисту дітей, молоді, жінок та сім'ї [8].

Отже, можна побачити, що згадування в окремих законодавчих актах України про розроблення міждержавних та міжнародних програм є достатньо епізодичним та несистемним. Крім того, поточний аналіз не довів наявності значної кількості таких спеціалізованих програм фактично ухвалених хоча б на міжвідомчому рівні.

Слід зазначити, що базові документи українського законодавства, що регламентували та регламентують засади зовнішньої діяльності, зокрема у сфері правотворчості: Закон «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 р. № 1906-IV [15], Закон «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 1 липня 2010 р. № 2411-VI [5] та постанова Верховної Ради України «Про Основні напрями зовнішньої політики України» від 2 липня 1993 р. № 3360-XII [20] – не регламентують аспекти участі України, її представників, органів та посадових осіб у процесах міжнародної програмотворчості.

Окремі акти встановлюють загальні принципи участі представників України у правотворчій діяльності міжнародних організацій, що можуть використовуватися і в умовах програмотворчості. Достатньо вказати на п. 5 постанови Кабінету Міністрів України від 11 липня 1994 р. № 474 [2] та про ст. 8 постанови Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2002 р. № 1371 [24].

Втім, підзаконні нормативні акти, що визначають компетенцію міністерств у сферах закордонних справ, економіки та фінансів, певною мірою окреслюють повноваження цих структур у сфері міжнародного програмування. Зокрема, згідно з п. 5 ст. 5 Положення про Міністерство закордонних справ України, схваленого указом Президента України від 3 квітня 1999 р. № 357/99, МЗС України «має право разом з відповідними центральними органами виконавчої влади здійснювати контроль у межах своєї компетенції за цільовим використанням державних коштів, виділених на реалізацію програм, проектів, заходів, а також міжнародних програм» [22]. Відповідний припис міститься й у п. 5 ст. 5 Положення про МЗС України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2006 р. № 960. За ним, МЗС України «має право: здійснювати контроль за цільовим використанням державних коштів, виділених на виконання програм, проектів, заходів, а також міжнародних програм».

Крім того, Положення про МЗС України від 12 липня 2006 р. № 960 покладає на це міністерство наступні актуальні для нашого дослідження завдання:

- розробка і подання Президентові України та Кабінетові Міністрів України

пропозицій щодо ініціатив міжнародного характеру здійснення заходів, спрямованих на підвищення ефективності співпраці України з іноземними державами і міжнародними організаціями;

- організація разом з Мінекономіки роботи та узагальнення пропозицій щодо визначення стратегічних (пріоритетних) напрямів надання Україною міжнародної технічної допомоги іншим державам;

- розроблення та впровадження механізмів реалізації державної політики у сфері надання міжнародної технічної допомоги іншим державам;

- координація разом із Мінекономіки роботи щодо надання міжнародної технічної допомоги іншим державам, контроль «у межах своїх повноважень дотримання ними законодавства з цих питань»;

- участь у розробленні проектів Державного бюджету України і загальнодержавних програм з питань, що належать до його компетенції.

Крім того, згідно з приписами ст. 10 Положення Міністр закордонних справ особисто відповідає за розроблення і виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України в частині проведення державної політики у сфері зовнішніх зносин України [6].

Цікаво, що значно більшу компетенцію у сфері залучення України до міжнародного програмного регулювання, ніж МЗС, має Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (Мінекономрозвитку). Згідно п. 1, 14, 15 ст. 4 Положення про Мінекономрозвитку, затвердженого указом Президента України від 31 травня 2011 р. № 634/2011 [17] це міністерство здійснює наступні функції:

- координує діяльність центральних органів виконавчої влади з питань розроблення і виконання двосторонніх міжурядових угод економічного характеру, укладених Україною з державами СНД, та забезпечує участь в опрацюванні проектів «міждержавних та галузевих програм багатостороннього співробітництва в рамках СНД, ГУАМ, СЕП, ЄврАзЕС та Митного союзу Республіки Білорусь, Республіки Казахстан та Російської Федерації»; готує пропозиції щодо розроблення стратегії розвитку економічного співробітництва України з державами – учасницями СНД;

- координує та забезпечує формування і реалізацію державної політики у сфері технічного та фінансового співробітництва з іноземними державами та міжнародними організаціями щодо залучення ресурсів для виконання програм;

- координує роботу, пов'язану з ініціюванням, підготовкою та реалізацією проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями, проводить моніторинг виконання зазначених програм і проектів, здійснює методологічне забезпечення в цій сфері;

- організовує опрацювання проектних пропозицій та проведення їх експертизи щодо ініціювання інвестиційних проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями, приймає рішення про доцільність підготовки інвестиційного проекту та визначення відповідального за його підготовку і реалізацію;

- вносить Кабінету Міністрів України пропозиції про доцільність підготовки системного проекту, розробляє стратегічні та програмні документи з питань співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями, зокрема забезпечує розроблення плану співробітництва з такими організаціями на відповідний рік;

- забезпечує формування стратегічних і щорічних програм залучення міжнародної технічної допомоги відповідно до пріоритетних напрямів соціально-економічного розвитку України та координує діяльність, пов'язану із залученням такої допомоги, проводить державну реєстрацію/перереєстрацію програм і проектів міжнародної технічної допомоги в Україні, веде державний реєстр таких програм та проектів [п_м634].

Слід зазначити що у Положенні про Міністерство економіки України,

схваленому указом Президента України від 23 жовтня 2000 р. № 1159/2000 [16] повноваження аналогічного центрального органу влади у сфері програмного регулювання були прописаними менш чітко, але все ж таки окреслювалися. Так, до Мінекономіки України мало, за п. 36, 40, 41 ст. 4 вказаного Положення:

- брати участь у підготовці пропозицій щодо стратегії розвитку економічного співробітництва України з державами – учасницями СНД;

- забезпечувати реалізацію державної політики у сфері економічного та технічного співробітництва з міжнародними, міждержавними і регіональними організаціями, іноземними державами та їх уповноваженими установами щодо реалізації економічних програм;

- координувати заходи з розроблення і реалізації програм міжнародної технічної допомоги, проводити їх державну реєстрацію, здійснювати моніторинг їх впровадження, контролювати додержанням умов реалізації таких програм [16].

Окремі згадки про програмне регулювання містяться й у Положенні про Міністерство фінансів України, схваленому указом Президента України від 8 квітня 2011 р. № 446/2011. За цим актом, Міністерство фінансів України має забезпечувати організацію роботи з використання бенефіціарами коштів міжнародних фінансових організацій та здійснювати заходи щодо реалізації програм, що впроваджуються в Україні із застосуванням секторальної бюджетної підтримки ЄС [23].

Висновок. У цілому можна констатувати обмеженість та фрагментарність законодавчих форм та механізмів, що регламентують участь України у розробленні та пропонуванні проектів міжнародних програм. Водночас не можна не помічати наявність впливу національних правових, зокрема, програмних правових механізмів на міжнародне програмне регулювання. Це знаходить свій прояв як у нормах спеціалізованого законодавства так і в підзаконних регламентних актах, що описують повноваження центральних органів виконавчої влади. Ступінь витребуваності відповідних інститутів національного права у такому міжнародному регулюванні має стати підґрунтям для нових наукових досліджень.

Список використаної літератури

1. Про відходи : Закон України від 5 березня 1998 р. № 187/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – Офіц. вид. – 1998. – № 36/37. – Ст. 242.
2. Про впорядкування участі міністерств і відомств у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 11 липня 1994 р. № 474. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=474-94-%EF
3. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23 березня 2000 р. № 1602-III // Відомості Верховної Ради України. – Офіц. вид. – 2000. – № 25. – Ст. 195.
4. Про державні цільові програми : Закон України від 18 березня 2004 р. № 1621-IV // Відомості Верховної Ради України. – Офіц. вид. – 2004. – № 25. – Ст. 352.
5. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 1 липня 2010 р. № 2411-VI // Відомості Верховної Ради України. – Офіц. вид. – 2010. – № 40. – Ст. 527.
6. Про затвердження Положення про Міністерство закордонних справ України : постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2006 р. № 960 // Офіційний вісник України. – Офіц. вид. – 2006. – № 28. – Ст. 2022.
7. Про затвердження Положення про порядок розроблення екологічних програм [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 31 груд. 1993 р. № 1091. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1091-93-%EF>
8. Про затвердження Положення про порядок реалізації програм та проведення

- заходів з питань дітей, молоді, жінок та сім'ї : наказ Державного комітету молодіжної політики, спорту і туризму України від 1 листопада 2000 р. № 2111 // Офіційний вісник України. – Офіц. вид. – 2001. – № 9. – Ст. 390.
9. Про затвердження Положення про порядок формування та реалізації державних, галузевих (багатогалузевих), регіональних науково-технічних програм, науково-технічних частин інвестиційних, соціальних та інших програм [Електронний ресурс] : наказ Державного комітету України з питань науки і технологій та ін. № 83 від 19 трав. 1994 р. – Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0123-94>
 10. Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм : постанова Кабінету Міністрів України від 31 січ. 2007 р. № 106 // Офіційний вісник України. – Офіц. вид. – 2007. – № 8. – Ст. 313.
 11. Про захист рослин : Закон України від 14 жовтня 1998 р. № 180-XIV // Відомості Верховної Ради України. – Офіц. вид. – 1998. – № 50/51. – Ст. 310.
 12. Про інноваційну діяльність : Закон України 2002 р. // Урядовий кур'єр. – Офіц. вид. – 2002. – 7 лип., № 143. – С. 8–9.
 13. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 7 жовт. 2010 р. № 2591-VI // Офіційний вісник України. – Офіц. вид. – 2010. – № 79. – Ст. 2792.
 14. Про меліорацію земель : Закон України від 14 січня 2000 р. № 1389-XIV // Відомості Верховної Ради України. – Офіц. вид. – 2000. – № 11. – Ст. 90.
 15. Про міжнародні договори України : Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України. – Офіц. вид. – 2004. – № 50. – Ст. 540.
 16. Про Міністерство економіки України : указ Президента України від 23 жовтня 2000 р. № 1159/2000 // Офіційний вісник України. – Офіц. вид. – 2000. – № 43. – Ст. 1826.
 17. Про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України : указ Президента України від 31 травня 2011 р. № 634/2011 // Офіційний вісник України. – Офіц. вид. – 2011. – № 41. – Ст. 1666.
 18. Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності : Закон України від 13 грудня 1991 р. № 1977-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 12. – Ст. 165.
 19. Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки : постанова Верховної Ради України від 5 березня 1998 р. № 188/98-вр // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 38/39. – Ст. 248.
 20. Про Основні напрями зовнішньої політики України : постанова Верховної Ради України від 2 липня 1993 р. № 3360-XII // Відомості Верховної Ради України. – Офіц. вид. – 1993. – № 37. – Ст. 379.
 21. Про питну воду та питне водопостачання : Закон України від 10 січня 2002 р. № 2918-III // Відомості Верховної Ради України. – Офіц. вид. – 2002. – № 16. – Ст. 112.
 22. Про Положення про Міністерство закордонних справ України [Електронний ресурс] : указ Президента України від 3 квітня 1999 р. № 357/99. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=357%2F99>
 23. Про Положення про Міністерство фінансів України : указ Президента України від 8 квітня 2011 р. № 446/2011 // Офіційний вісник України. – Офіц. вид. – 2011. – № 29. – Ст. 1254.
 24. Про порядок участі центральних органів виконавчої влади у діяльності міжнародних організацій, членом яких є Україна : постанова Кабінету Міністрів України від 13 верес. 2002 р. № 1371 // Офіційний вісник України. – Офіц. вид. – 2002. – № 38. – Ст. 1776.

25. Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету : постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 р. № 621 // Офіційний вісник України. – Офіц. вид. – 2003.
26. Про систему науково-технічних програм [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 3 черв. 1993 р. № 412. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=412-93-%EF>
27. Про стимулювання розвитку регіонів : Закон України від 8 верес. 2005 р. № 2850-IV // Офіційний вісник України. – Офіц. вид. – 2005. – № 40. – Ст. 2529. Стаття надійшла до редакції 05.10.2011 р.

B. Babin

NATIONAL LEGISLATIVE PRE-CONDITIONS OF INTERNATIONAL PROGRAMMATIC ADJUSTING

The norms of laws and sublaw statutory acts of Ukraine, regalementing the aspects of development and realization of the international programs are looked at. The analysis of coherent norms is made; the mechanisms of impact of the national Ukrainian law on the international programming are watched.

УДК 341.1

М. О. Баймуратов, Г. В. Потапчук

МОРСЬКЕ ПІРАТСТВО: АКТУАЛІЗАЦІЯ В СУЧАСНИЙ ПЕРІОД ТА НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ НА МІЖНАРОДНИЙ ПРАВОПОРЯДОК

У статті досліджуються процеси актуалізації морського піратства в сучасний період та його негативний вплив на міжнародний правопорядок.

Ключові слова: морське піратство, міжнародний правопорядок, міжнародно-правова доктрина.

Постановка проблеми. Серед актуальних проблем, що стоять перед світовим співтовариством держав і потребують свого негайного вирішення, важливе місце належить морському піратству. Воно входить до складу злочинів міжнародного характеру, що чиняться на морі та за своїм онтологічно-функціональним змістом є характерними саме для цього середовища. Ця проблема вже встигла привернути увагу всієї світової громадськості та стала вельми актуальною навіть для такої миролюбної причорноморської держави, як Україна.

За останні десять років піратство як у кількісному (2002 р. – 383 акти нападів піратів, у результаті яких 6 моряків убито; 2003 р. – 452 акти нападів, у результаті яких 21 моряка було убито; у 2004 р. зафіксовано 330 актів нападів – 30 моряків убито; 2006 р. – 239 нападів; 2007 р. – 263 піратські напади на морські судна; всього за перших 9 місяців 2009 р.: на 114 суден висаджувалися пірати; 34 судна були захоплені; 88 суден було обстріляно; 661 члена екіпажу було взято в заручники; 12 членів екіпажу було викрадено; 6 членів екіпажу загинули; 8 членів екіпажу пропали без вісті; з початку 2010 р. зафіксовано 196 інцидентів на морі, пов'язаних з акціями піратів) [1], так і в якісному стані (розширення видів і технічної якості озброєння піратів та диверсифікація засобів та методів їх нападу) дуже стрімко переросло в проблему світового масштабу, яку сьогодні багато держав оцінюють як один із видів міжнародного тероризму, бо вона явно та безперечно загрожує неймовірними негативними наслідками, насамперед серйозними порушеннями системи світового